

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj
Nagy sajtóesetű...
Nagyobb terjedelmű...
Helyi...
Névjegy...
Kéziratok...
Kéziratok...
Kéziratok...

AN
tal,
en háziállat-
en akár fris,
izomgyula-
bekövetkezé-
agg badas-
és elismerő
é. 1 frt 20.
2 frt 40 kr.
tött kimerítő
és Piláski.
Budapes-
résznél.
ára
ett, általában
serválja a felső
pillanat' alatt
a legjobb bór-
kenőcs fadobo-
mazott
bir, ajánl
S,
sában.
AR
emű más
az én ki-
ny egyen-
6 frt;

Szavazás után.

A három éves országgyűlés nincs többé. Az 1848-ki nagy átalakulásnak hagyományai közé tartozott, hogy ha már a nemzet utasítási joga megszűnt, legalább ne legyen hosszú az idő, mely alatt a nemzet véleménye a képviselőválasztások alakjában meg ne kérdzessék: s ma ez a hagyomány a múlté. A képviselőház többsége, 215 kormánypárti képviselő elfogadta az 5 éves mandátumot, melyet ezelőtt egy évtizeddel oly határozottan utasított vissza a közvélemény. De ezen tíz év alatt a választási tisztaság illúziója tétetett. A kormány csaknem nyíltan fitogtatta, hogy a választásokat csak üres formalitásoknak tekintti. A hivatalos erőszak, vesztegetés, és a visszaélések elpalástolása által megrendítette a választási szabadsághoz kötött hitet: s midőn előterjeszté az 5 éves mandátumról szóló törvényjavaslatot, ezt alig tartotta szükségesnek mélyre ható nagy alkotmányváltoztatásnak tüntetni fel, hanem feltüntetette csak mint igénytelen módosítást. És elégnék találta azzal indokolni (ebben az indokban találkozott a többségnek minden szónoka), hogy ha csakugyan léteznek választási visszaélések, akkor sokkal jobb, ha azokra ritkában nyújtatik alkalom, — mint az, ha gyakran.

Ime, ez az útja a szabadság hanyatlásának mindenütt. Előbb kimutatni, hogy a szabadság garanciái nem órnak meg a visszaélésektől, aztán pedig a visszaélések czímén megbirálni a szabadság garanciáit.

Mily kómiikus volt a kormánypárti szónokok érvelése, melyben azt iparkodtak elhitetni, hogy az öt éves országgyűlés veszedelmesebb a kormányra nézve (!) mint a három éves. Így beszélt ez a többség, mely a főrendiházi reformnál önmagát is oly készséggel dezavualta, csak hogy elkerüljön oly helyzetet, mely a kormányra nézve a legkisebb mértékben is veszedelmessé válhatott volna. — S most e többség nemcsak szabadelvűséget, hanem még a kormánytól való függetlenséget is akart belemagyarázni abba, hogy a három éves mandátum helyett az öt éves mandátumot fogadja el.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Az elszabadult ördög.

(Exorcizium, tünjénfűst nélkül.)
— Egy kontár filozóf tanulmányából. —
Csatoridőn a Nap már jókor reggel megajdította, hogy este a felolvasó körben az ö Requieme't fogják énekelni. — Beleburkolódzott tehát felhő-köpenyegébe és nem mutatta magát senki kedvéért. — Az öreg December bácsi meg — hihetőleg a Nap kertére — megrázta fehér szakállát és ugyancsak nagy és süd pelyhekben hullatta ránk a havat reggeltől estig. Aeolusnak a vén dudásnak accompanirozása mellett. — Nyilván az volt a szándékuk, hogy — ha már a requiem megtartása ellen nem tehettek semmit — legalább a hallgatóság számát mérsékeljék a minimummal... Ez sikerült is nekik; mert oly kevesen voltak jelen a requiemben, mint valamely igénytelen hétköznapi papista halottán, a kinek a lelki üdvössége a nagy közönséget nem érdekli. Nagy dicéret illeti a megjelent csekély számú hallgatót, mely — küzdve hó és azél ellen — felment a város házára... csillagászati amatőrnek...; mert a kik oly időben is elmentek, azok aztán már igazán szeretik a felolvasó kört, mint az egyszerű legény a szeretőjét, a kiről a nóta készült, hogy:
„A ki a babáját igazán szereti”:
„Zápor eső esések, mégis felkeresi!”
... Pedig micsoda a nyári zápor egy decemberi hideg hófergeteghez képest!...
Ezek a mi derek kalomista tudósaink!... Mennyit bámulok rajtuk!... Jóllehet jó magam már ki vagyok a kalomistaságból exkommunikálva (mert hát halottak napján én is vittem kosszorukat...); de azért még egy kicsit az gkklésszázhoz tartozóknak tekintem magamat.
De hát ki ne bámulna rajtuk!?

Az ellenzéken 130 férfi védte a népjogát hét napon keresztül Szépen, bátran harcoltak a szabadságot a hatalmasokkal. Sokáig fogunk visszagondolni az ellenzék padjairól hallott tartalomdus s érvgazdag, szellemes beszélekre, s a hazai közvélemény bizonyára nem fogja elfelejteni, hogy a szónoklatokban a mérsékelt ellenzék vezérei mellett a szélső balról különösen Ugron Gábor beszéde magaslott ki, ki taciturnus rajzzal mutatta meg az igazi tényállást, kinek felszólalása úgy a házbán, mint bizonyára azon kívül mindenütt az igazság erejével hatott.

Az ellenzék szónokai különösen feltűntek a választási visszaéléseket, mert ezek ölik meg a szabadságot.

De ezekről szólva, az ellenzék azokat nem pártszempontból fejtegette, hanem ellenkezőleg azért, hogy ebbeli akciójának sikerét könnyítse, hallgatott arról, hogy a választási visszaéléseknek 90 % je a kormányrovására esik. Mert hiszen a hivatalos pressziót csakis a kormány gyakorolhatja; a vesztegetésekre is a kormánynak van több pénze és több szüksége, mint az ellenzéknek, mégis az ellenzék, ne hogy személyes provokációkkal vádoltassék, mindezeket nem aknáza ki, s arról, hogy a választási visszaélésekben ki a főbűnös, nem beszélt. És mivel viszonzta a kormány és a kormánypárt az ellenzéknek ezen hazafias objektivitását? Azzal viszonzta, hogy Tisza Kálmán miniszterelnök ur nem fogadta el a Szilágyi Dezső indítványát, mely pedig, — mint ezt Szilágyi Dezső zárbeszéde oly fényesen bizonyította, — az egyedüli igazán célravezető út lehetett volna, ha ugyan a kormány komolyan és loyálisan akarja a választási bajok orvoslását.

De azért az ellenzék akciójának mégis volt egy kiváló sikere. Az, hogy Tisza Kálmán nem kerülhette ki azt, hogy a létező, és mindenki által ismert választási visszaélések ellenében valamikézezményezést ne igérjen, s ez — bármily tökéletlen lesz is, — mégis csak jobb a semminél. Mert az ellenzék Tisza Kálmánt nem fogja kiereszteni a z obliigóból.

Az eliezéket a kormány elutasító ma-

gattartása a visszaélések egyetértő orvoslását célzó ellenzéki javaslattal szemben feljogosítja, hogy a kíméletlen semlegességgel felhagyva, követeljék a választási bajok orvoslását.

Követeljük azon hamis szabadelvűséggel szemben is, mely midőn a népjogait megbirálja, s a kormány hatalmát a nemzettel szemben még nagyobbra növeszti: ezt liberális elvek hangoztatásával cselekszi. Ki, mint Horváth Boldizsár, a választási visszaéléseket beösméri és kárhözhatja, de a javaslatnak, mely ezeknek véget akar vetni, ellene szavaz. Ki, mint Horváth Boldizsár, elítéli a választások erkölctelenségét, de elfogadja az erkölctelen választások alapján összehozott országgyűlések időtartamának meghosszabbítását. Ki, mint Horváth Boldizsár, helyesli, hogy a parlament nagyobb függetlenséget nyerjen a nemzettel szemben lefelé, de nem ellenzi, hogy nagyobb függésbe hozassék a kormánytól felfelé. Ezen szabadelvűség és ezen szabadelvű párt ellen küzdeni dicsősége az ellenzéknek.

A választási visszaélések tönkre teszik az alkotmányt, melyet csak az ellenzék véd a kormányval szemben. Előbb vagy utóbb siker fogja koronázni e küzdelmet s a szabadság tisztasága helyre fog állítani azokat, kik a politikában is erkölcsöt követelnek és követnek.

P. N.

Országgyűlés. Az országgyűlés mindkét háza tegnap délben rövid ülést tartott. A képviselőházban az előző bejelentette Hatz Vilmos horvát képviselő elhunytát. A ház feldöntötte a vesztegetés felett. Előbb ezután bemutatva Árvamegye felirátát a közigazgatás államvá telele és a közigazgatási tisztviselők nyugdíjkepeszsége, továbbá a hivatalos rendőri közlönynek a hadsereg részére ingyen megküldése tárgyában; továbbá Zolyomgye közönségének felirátát a munkajuttatás eltiltása iránt. Szapáry Gyula gr. benyújtotta a 400 milliónyi 6% rente konverziójáról szóló jelentést, mely annak idején lapreldre tüzetli határozatot. R. Kovszky György a képviselőház gazdasági bizottságának jelentését mutatta be, a december havi képviselőházi költségvetésről. Porubszky Jenő a mentelmi bizottság jelentését mutatta be. Andaházy László és Micsky Lajos mentelmi ügyében. Ezután harmadszor felolvasattak a pénzügyi felhatalmazásról és a képviselői mandátum meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatok, melyek a főrendekhez küldettek át.

A főrendiházban Sennyey Pál b. elnök bejelenté, hogy Zaika János győri püspök, gr. Csekonic Endre és gr. Kuun Géza benyújtották kir. leveleiket s hogy Majer István stájeri püspök agkkora miatt megát az ülésekben való megjelenés alól felmenteni kéri. Ábrányi Kornél a képviselőház jegyzője átnyújtotta a képviselőházban harmadszor elfogadott törvényjavaslatokat, melyek a közjogi, illetőleg a pénzügyi bizottságokhoz utasítottak. Szapáry Gyula gr. benyújtván a 6% rente konverziójáról szóló jelentését, mely a pénzügyi bizottsághoz utasított, az ő és véget ért.

A trónörökös Magyarországról. A trónörökös könyvének második füzetét Magyarországra leírását kezdi meg. Az emelkedett szellemű bevezetést a trónörökös írta; ezután következnek Hunfalvy János és Pulszky Ferencz czikkei. A szép illusztrációkat Benczur, Ligeti, Mészöly, Dörre és Pataky szolgáltatták. A Rudolf trónörökös által írott bevezetésből a következőket közöljük: „De nemcsak a természetvizsgáló talált Magyarországnak változatokban oly annyira gazdag vidékeit tanulmányai számára folyton új anyagot, hanem a népszerű író is, a ki a nép életének, fejlődésének és sajátosságának tanulmányozását tette feladatává. A népvándorlás utolsó hullámvetése rendkívül érdekes csoportozatokat hoztak itten létre a különböző nemzetiségeknek. A germán törzs nyelvi határának törzomszomszédságában találjuk az északi és déli szlovákokat hegyeken és rónákon; keleten a románokat; maguk a magyarok az ország szívében telepedtek le, csaknem kizárólag a rónákat szállva meg, kivéve egy törzset, a székelyt, mely egy osztatlan tömegben az ország keleti határát választotta lakóföldének; németek a hegyes vidékeken s elsősorban a síkságokon is lelaknak; a főbb néptörzsekben kívül vannak még rutének, örmények, bolgárok és cigányok is. Ine mind ezen népfajokot föl fogjuk keresni a magok lakóhelyén; meg fogunk ismerkedni szokásaikkal és viseleteikkel, a jelenre úgy, mint a multra tekintve; meg fogunk ismerkedni történeteikkel és kifejlődésükkel; látni fogjuk őket előhaladásukban és művelődésükben; egy szóval meg fogjuk ismeri egész életét és lényét a népek, a hogy keletkezett s a hogy az általa lakott földhöz alkalmazkodott. Annyi jó és balszerencse után, annyi viszontagságok változásain keresztül, annyi véres harc multán, egy ezer éves küzdelem végen ma is ugyanazou haza földén élnek a magyarok, melyet egykor Árpád vezénylete alatt elfoglaltak, s Szent István koronájának a természet által oly duzan megáldott országában gazdag közművelődési életet, eleven előhaladást s gyors fölvirágzást tudtak magoknak teremteni a magyar állam nepei. És

neha az eső... oda lenn scha se sít a nap. Különös dolog, hogy még ifju embereknel is a derült kedély rovására történik es bizonyos életunalmat idez elő, ha az illető egy kissé nagyon bele talál melyedni az erő es a nyag (Krafft und Stoff) tudományos elméletébe. Hiába l, az élet szépségéhez — legalább az én kontár bölcselkedésem szerint — elkerülhetlenül szükséges: egy bizonyos mértéke az ideálistmusnak. Az emberek nagy része — leginkább a tudós népség — könnyen kész arra, hogy megítélje es el is ítélje: a divatot... mar t. i. a nőkét!...; hogy annak mennyi káros hatása es következménye van: egészségre, izlésre es... bugyellárisra! De azt nem gondolják meg, hogy nincs kórágosabb divat anánl, mint midőn — egyes nagy tudósokat utánozva — viselőit visznek végbe ömágukon s gondolkodó embertársaikon, — életlen biciskálv hántogatva le a maguk es felebarátjaik lényéről az ideálistmus es vallásosság szép ábrándjainak utolsó maradványait... — fülebe dörge az emberiségnek, hogy: „lélek nincsen, csak erő es erély van!... Ezekre is illeűek Jokai Mór szózata, melyet a Csanak-ház emleti abskálból utolsó ittelőre a fálkás-zenező diákokhoz intézett (kiknek néhány társa akkoriban hitvány okok miatt öngyilkos lett): „Hát nevezőnt már a lélek halhatatlanságába vetett hit?... es a lélek élehetlensége lesz ezután már a vallás?... No de: ő csak költő, velük a tudósok; frázisgyártás a mesterség!... A tudósok azt mondják: a lélek létezése es fennmaradása: hu önámítás!...; az a nyag es erő fennmaradása vegytanilag bebizonyított factum!..."

midőn ma a kelő nap Erdély határhegyei közli kemelkedik, s ifjító sugaraival beara...

Belföldi hírek. A képviselői az igazságügyi bizottsága általánosságban elfogadta a telekhelyi javaslatot, s a részletes...

A forrongó Balkán.

Ami vélemény, hogy Bulgária a widdini kérdésre vonatkozólag nem fog arra ráállni, hogy a hatalmak részéről kiküldött katonai...

Garasánin legújabb nyilatkozata a következőképen hangzik: A szerb kormány, tekintet nélkül politikai helyzetére, a nemzetközi katonai bizottságnak a fegyvernyugvást...

A „Pol. Corr.”-nek Londonból és Párisból jelentik, hogy az ottani kormányok odaütötték a bécsi nagykövetségeinek levő katonai attachékat, hogy tartsák készen magukat a szerb-bolgár harcokra...

Hírlik, hogy a bolgárok 13-kán Kláudiu mellett kíséreltetett tetkezést az előnyomulással. Két nap óta szigorúbb állott be; a legnagyobb hideg 17 Réamur-fok alatt. A bóra megszünt és majdnem teljes szelcséldn uralkodik. A szabadban tanyázó szerb csapatok egészségi állapota folyton jó. Mind-

Azt is Jókai szájából hallottam (50-ik születésnapjának diszebedjén), hogy: „az 50 éves ember maga legjobban tudja és érzi, hogy nem telnek ki belőle: két 25 éves legény!”

Ez is „frázis” ugy-e? ...; pedig közelebről érüti az erő és erély fenmaradásának kérdését!

A lélek tartóssága tagadtatik; pedig látjuk, apasztaljuk, hogy a lélek, a szellem, a legöregebb embereken is fogatkozás nélkül megmarad a maga épességében. — Ott vannak — a sok ezer közül — nagy példakül: Humboldt Sándor és Hugo Victor!

De az az erő és anyag ... hej! hogyan néz ki már az 50 éves embernél is? ... egy 25 éveshez képest! ... Szegény nagy tudósok!, és ti mégis az erőt s anyagot tartjátok örökké valósnak! ...

Aztán mi a mennykő gyönyörűségek telnek abban, ha csakugyan úgy lenne is, hogy: egy Humboldt, Hugo, Petőfi, Arany stb. leike örökké szívmivé váit! ... Talán kárpolit bennetek az a tudat, hogy e dicők a nyag a fenmarad ... földde lesz ... a késő századok parasztja ... krumplit ültet belé! ...?

Talán kárpolit bennetek az a tudat, hogy e dicők a nyag a fenmarad ... földde lesz ... a késő századok parasztja ... krumplit ültet belé! ...? Mit törtek azon is a fejteket, hogy a nap hány millió esztendő múlva hidegszki ei? ... hogy a föld hány ezred év múlva válik jégkérü hideg gömböcczé? ... Talán ezt a mostani kis telet is sajnáljátok tőlünk? Hisz ha ez se lenne: a nyakunkra romlanék a sok jó kolbász; melyből pedig — kivált Debreczenben — egy szál is hosszabb, mint az egész tudományotok!

No de ... a felolvasást készített tudós főigazgató ur mindezeket ne vegye magára! Hisz ő nemes ösztöniséggel bevallotta, hogy nem a maga ezre után csinálta az egészet, hanem fránya anglus, francia és német tudósok munkáiból idégetett. — Még is nevezte őket. — De nekem — mivel nagyon

amellett a hadviselő felekre való humanitási tekintetből s úrgösen kívánatos, hogy rendes fegyverszűnet ves-

Franciaországon kívül eddig egyik nagyhatalom sem tudta a bolgár kormányval, hogy elfogadja a fegyverszűnet tennikai részének elintézésére vonatkozó indítványt, sőt még Ausztria-Magyarországtól sem érkezett hivatalos értesítés. A politikai helyzet az utóbbi napokban nem tisztult. A bolgár kormány elvan határozta, hogy regaszkodni fog a widdini kerület kiürítéséhez. Ha tehát Szerbia nem ejtené el ezt a föltételt, a katonai meghatalmazotknak missiója valószínűleg meghusul.

A „Standard” jelenti Belgrádból: A mostani szerb miniszterium elfogadta a mostani közvetlenül a fegyverszűnet megkötésén.

Az összes nagyhatalmak kineveztek képviselőket azon bizottságba, mely a szerb-bolgár fegyverszűneti tárgyalásokat a helyszínen lesz hivatala befejezni. A bolgárok minden feltevéleket emelnek ugyan, de remélhető, hogy Európa akcióját aprókeos kifogásokkal többé meghátsítani nem lehet. Az időjárás különben is mindkét félre egyformán kívánatos teszi, hogy a rendes viszonyok visszatérjenek s a teli hadjáratra föl nem szerelt csapatok mielőbb haza bocsáttassanak.

Külföldi hírek. L e m b e r g, decz. 14. A tartománygyűlésen Wolanski indítványt tett, hogy a kormány felszólítsa, miszerint a Magyarország megújítandó egyezségben a gácsországi mezőgazdasági szeszifők számára kedvezőbb viszonyok állapításának, meg, hogy a Romániával fennálló új kereskedelmi szerződés folytán a gácsországi szesznek kivitele körül felforgó nehézségek megszünjenek. — Páris, decz. 14. A választásoknak már majdnem véglegesnek mondható eredménye teljesen megfelel a már közzölt szavazat arányának. A radikálisok lajstromára 134000—112000 szavazat esett. Derrüldé 102000 Rac 92000 kapott. A konzervatívek lajstromára 83000 esett. A klerus belesavakozása folytán a kamara a loreri választásokat 261 szavazattal 223 ellenében megsemmisítette. — R ó m a, decz. 14. Ma delelőt a ixtini kápolnában Alfonso király emlékére isteni tisztelet tartatott, melyen Bianchi bíbornok volt madridi nautius pontifikált. Az emlékszedet az ovidi püspök tartotta latin nyelven. A pápa menyezetes székén ülve jelen volt az isteni tiszteleten, a melynek végeztével szilárd hangon adta meg az absolutiót. B e c s e d, decz. 14. Kinsky gróf főkönyhalmester ma Meranban meghalt. T r i e s t, decz. 14. Vilecz Frigyes b. altábornagy itt meghalt.

Debreczen — télen.

„Frisz sós perez!” — egy kraiczár egy perez! — kiáltja a jó kedvű pekinas, megrázva ropogós perezekkel telített kosarát. „Forró gesztenye!” — kiáltja az utca-sarkon a magyarba oltott talian, kemenczének parázsa felett melegítve vörös kezét. Ha egyeből nem, ugy e két kiáltásból is megtudhatók, hogy itt van a tél, mert a sóspercz és gesztenye csak télen keledő árucikkek.

Bizony elvörös beköszöntött a tél, a mily sokáig várattot magára, ép oly erővel rontott be. Az ősz hosszúra nyult, addig, míg sárguló leveleket aranyozott be a méla napugár, s halvány kőd borongott a messze rónaságon,

gyenge memóriám van — csak egynek a neve maradt meg emlékezetemben; ugy híjják, hogy: P e s c h e i l! (De ne tessék, kérem, magyarosan kimondani a nevet!; mert német az istenadta ...).

A „requis aeterna” („örök nyugalom”) után Kis Vitéz úr „csavegett” az örök nyughatalanság kérdéséről: „A Házasság”-ról.

Ő sem a maga saját tapasztalatai alapján beszélt (nem is beszélhetett; mert még mindig legény ember!); hanem három levelet olvasott fel.

Az első levelet egy boldog férj írta egy mátkás barátjának, legelőbb is tudatva avval, hogy: „a jövő héten lesz az esküvőd!” ... Pedig azt hiszem, hogy a boldog vőlegény azt már maga is tudta! (Tudommal legalább az ilyes dolog határnapját nem szokják a vőlegény tudta nélkül kitűzni). — Aztán fennem dicsekszik, hogy ő maga mennyire boldog fiatal kis feleségével ... és csak azt sajnálja: „hogy már réggen meg nem nősült!” ... (Fránya alaplatlan egy sajnálkozás ez!; hisz ha régi házass lenne, akkor már a felesége nem lenne fiatal! ... és mégis csak jobb: fiatal feleséggel turbékolni, mint öreggel ... és egyáltalában kellemesebb dolog: új házassnak lenni, mint régibenek. — Hogy lehet tehát valkinek a felett sajnálkozni, a mi épen a legelőnyösebb oldala a dolognak! ...).

Azután megint neki áll biztatni vőlegény barátját, hogy: „Majd eljön az esküvőd napja!” ... (Persze hogy eljön!; a jövő héten!; mint már a level elején említtett. ...)

Biztatja barátját az „érdekes” menyegzői napra: „Ti lesztek a nap hősei!” ... (Két szemely ... és csak egy hős?). — „Új idős zamitást kezdetek!” ... (Igen; régi pátriarchális magyar szokás volt: a mestergereudára felírni a lakadalmi dátumot, ...; onnan számították aztán, hogy:

csak dicséretetk az ősz költészetét; — de midőn elkövetkeztek azok a csuf, esős napok, melyek a fák utolsó leveleit is leseperték, midőn az utcákon sártengerben lubiczkolt a jámbor sétáló: kezdtek megenni az őst. Egy deczemberi reggel aztán arra viradtunk, hogy a háztetők, az utcák hóval vannak fedve s ablakainkon jégvirágok képződtek. Üdvözleg szállongó hópehely, borítad fehér fátylad alá a szegény földet, hogy meg ne fagyjon keble a hideg miatt!

Mint T a t j a n a — Puskin „Anyegin” című regényének hősnője szerette „a zordon szép orosz telet.” — ugy kedvelője vagyok én is a télnek. Zuggon bár az északi zivatar, kavarja fel forgószél módjára a havat s vágja szemem közé: begombolom téli kabátomat, aztán oda se a bajnak! A csipős szélről kipirult arcom, a tiszta levegőtől mintha újra éledne tudóm, vérkeringésem gyorsabb lesz, izmaim új erőt nyernek. — Hát meg midőn megcsillan a napugár a hómezőn, olyanná válik az égbolt, mint a megfagyott üveg harang — szélsendül a tájon, mint nyári reggel, — ha a havat nem látánk, eljűsünk, hogy valóban nyári reggel van!

Persze így, meleg szobában, a hosszúsáru püspöki bodor füstököt bocsátva, könnyű dicséretetk a tél szépségeit, — de ott állani órákon keresztül az utca-sarkon, mint a gesztenye árus, vagy „András bácsi” tzi, — nem a legkellemesebb mulatság. De hát sokan fáztak és fáznak tél alkalmával, őket is vigasztalhatja e gondolat. Szegény P e t ö f i is sokat fázott itt anno 1844, a mint meg is emléke egy télét Debreczenben. Es még most is gyujtogatja szívének lángjával a viágot!

Száll, száll a pipa bodor füstje ég felé, mint a tömjén. Azt tesztem, a mit régen nem tettem: ábrándozom. Az idő épen a’kalmassá hozta: lenyugvó felben van a teli nap, felemér a láthatár alá is bukott, — végsugarait ott raryognak a hóval borított háztetőkön. A hold sárgóva tekint alá a kék égről. Mult időmnek, gyerekkoromnak szép emlékeit olvasom ki belőle. Azok voltak a telek! Szamos vízének magas a partja s onnan, a magas partról csuszunk mi le a kis szánkával a folyó medrébe, — s ha sikos volt a befagyott folyam háta, a szánka keresztül futott rajta a tulós partig. A felfordulás is gyakran megtörtént, de bántuk is mi azt! Később, évek mulva, aczélcorsolyával hasítottam a jeget. Akkor kedveltem meg igazán a telet. Még most is fáj a szívem, ha visszagondolok arra az időre midőn veled korcsolyáztam szőke, szép Jolán! Te a varró órából szőtélt meg, én meg az iskolából, csakhogy együtt korcsolyázhassunk. Ha valamelyikünk csak egy negyed órát késétt, már kész volt a szomrehányás: hol késétt eddig, mért várattot anyi ideig magára?! Aztán kart karba öltve sühantunk végig a jegen. — most is, ha korcsolyázó ifjú part látok, eszembe jut hajdani boldogságom, régi legényeségem; — mert — a mint tavasszal előlad a jég, ugy szét szakadt szerelmünk láncza is!

De hagyjunk fel az állam-titkok leleplezésével, hiszen most a debreczeni életből kell kerzolatokat írunk. A farsang még nem állott be, de előfutárja gyanút jelentkezett már egy pár táncmulatság. Egyik jótékony nő-egyletünk bontotta ki elsöben a mulatság zászlóját, engem is hívtak, hogy menjek táncolni.

— Mi célra? — Jótékony célra! — mondták. — Hm, magam is jótékony csel vagyok! A kicsikék is táncoltak. Érdekes elnézni a próba-ból apró-cseprő, sürgő forgó nép-

ha káposztataposárok házassodtak össze: krumpliszedés táján kell megvásárolni a bölcset. ... „Aztán vacsorá lesz, sok sok toaszt-tal! ... (No, attól ugyan jól nem laktok! ...).

„Aztán eltelnek a mézes hetek! ... „melyek alatt (t. i. a mézes hetek alatt) még nem vagytok férj-es feleség! ... Hát ugyan mikor? ... erre is megfelel a szerelmes leveleírő: „a z első vizittek után! ... „aztán lesztek — ugymond — édes apa, meg édes kis mama! ... (No még a vizittek-nek ilyen csuda-hatásáról nem hallottam soha! ...).

Később az „első vizittek” drága eredménye: a kedves magzatocska, beszélni is megtanul: „Mit hoztál, papa? Csacsit hoztál?” ... (Talán az „édes kis mamám”-tól hallja ilyen előhaladott házassági stádiumban gyakorta a gyermek, olyankor, mikor a papát várják, hogy: „sok a jón az a csacsit! ... és ártatlan észszel azt hiszi, hogy az a „csacsit” fábol van ... és az ó j á t é k s z e r e l e s z ...).

A levélíró jó barát, ugy látszik, már mindezeket átésett; mert hisz levele végén azt írja barátjának: „Boldog vagyok, mikor a kedves emlékeim tel leiröm! ... That már olyan régi házass, hogy menyegője, mézes hetei, első vizitjei, gyermekek cseszi után való vágyódásai már csak emlékek! ... Hát akkor a levele elején mi az ördögnek sajnálkozik a felett, hogy: miért nem nősült meg már régebben! ...

A második levelet — ugyanannak a vőlegény fiatal embernek — egy másik barátja írta. — Az is házass ember; de az előbbinek teljes ellentéte: elégedetlen a szive fenekéig. — Ez már a lakadalmat, toasztokat, pezsgőt, sőt — rettenetes! — a mézes heteket is sötét színekkel illusztrálja, és barátját az utolsó órákban is elrettenítő erőlködik a megősnüléstől. — Ő az esküvő napját tartja a „leg-

seget. A lánykák aránylag sokkal bátrabbak a fúcskálnál, mig ezek — bármint fészitnek is különben — csak lopva nézegetik tánczosnók szépségét. Az udvarlái ilyenformán foly: — Szejet endem, Majdítka? — Szejetem, takhogy addon hát ed tisz czutjot!

Boldog gyermekkor, mely a szerelemben is szukrot keres, mit se tudva arról, hogy a szerelem méreg!

A felolvasó-kör estélyeiről is irhatnék, de hát megcselkszi ezt helyettem a „K o n t á r f i l o z ó f” ; jól teszi, unalmas közlések helyett e lap az éremek csak mulatságos oldalát mutatja be a publikumnak.

Aszínház most az én világom. A mint előző az esti 7 órát, lecsapom a tollat s baktatók a színházba. Nemcsak a művészet iránti szeretet, hanem az esztetikai érzék is odavon engemet. Annyi szép lány van ott a páholyokban, hogy a szem nem tud betelni velök. Ha egyik-ken-másikon nagyon rajta találom feledni a szememet s éjjel velem álmodom (oh be szép álom az ilyen!) másnap reggel a telekvényi hivatalba sietek, megnézendő, hogy vajjon benne van e a kis lány drága neve a telekvényiben?!

Hogy változik az ember természete, hogy megyünk át önkénytelenül a fizisből a prózába. Huszonkét éves koráig a fiatal ember, ha egy lány felől beszélnek előtte, azt kérdi: szép-e? S mikor már tul van a 22-éven, akkor nem az érdekli: Szép-e, hanem az: gazdag-e?

Jó a farsang. Reménykedve várják a férjhez menendő leányok és a házassulandó gavallérok, — haem azért a legtöbbnek csak is azon szomorú sors jut, hogy eldalolják: „Sikos a hó, csuszik a szán, Esküvőre viszik babám. Esküvőre viszik szegényt, Mások akarátja szerint!”

Mihaszna is ott dudolgat magában az utca sarkon, az unalmat és a pilláira nehezkedő álmat dudolással üzi el, hogy hiba ne essék. M é r ? m e r t r ö n d n e k m u s z á j l ö n n y i !

Katángkör.

Színház.

A „Czigány princa” a czime Szigeti József legújabb darabjának, mely hosszas készüldés után, Pénteken: decz. 18-án fog először színi kerülni színpadunkon. — Az író ugyan történeti dalos színműnek mondja, de szerző aligha ragaszkodik az elnevezéshez, mert mi, akik a darabot tüzetesen ösmerjük, mondhatjuk, hogy az nem színmű, hanem bohózat, vagyis olyan darab, mely nem annyira a szerkezet erőssége, nem a tartalmas mesével akar hatni, hanem a szerző inkább vig jeleneteket tűz benne egyvá. Tarka kepeket illeszt a mese keretébe. Egyedüli czeje néhány vig órát szerezni a nézőnek.

Szóval olyan darab, mely sokkal inkább kívánja érteni a közönség nevető izmait, mint akár az értelem, akár a szívet, — anyyi benne a kaczagató epizod, hogy a főeseményből alig fér valami a három félóraiba.

Elmondhatjuk párváló meséjét:

A színhely: N a g y i d a ; a tárgy: a török ostrom és a czigány védelem. A vár ura: Perényi Anna, a ki már-már hódolni kész Izabella királynénak, mikor meghalja, hogy egykori vőlegénye: Geszti Sándor, az ostromló sereggel jó, miut tejhatalmu kormánybiztos. — A hozzá menesztett követ előtt kijelenti, hogy Gesztinek nem fog meghódolni,

— Ez tehát egészen ellentéte a másíknak. — Furcsa egy gyerek. — Méltó volt ugy sietni az ábrázolja megörökítésével, hogy meg esküvő előtt vitték a fotografushoz! ...

Csak az a hasonlatossága van — csudálatosképen — a másikkal, hogy ennek a fia is azt kérdezgette: „Mit hoztál papa? Csacsit hoztál? ... (No már ez az ember aligha nem csacsit vitt haza; akkor is, mikor semmi sem volt a zsebében ...)

A harmadik levelet? ... no azt már az a fiatal ember írta, a ki a két előbbi levelet kapta. — És pedig ahoz a barátjához írta, a kiőtől azt a házasságáról lebeszélő levelet kapta. — A level igen rövid; tehát egészen idezhetem: „Kedves barátom! Öt év előtt nem kápasszítottam bele az utolsó szalmaszába (t. i. pesszimista barátja intó tanácsába, hogy: ne házassodjék meg.) — A hullámok már összecsapnak fejem felett. — Érzem, hogy fulladok. — A te sirdig halodok barátod. ...

Vajjon mi baj eshetett rajta? szegény jámboron! ... Talán az ó fia is csacsit kunyorált mindig! ...; vagy talán a felesége nem szerette? ... A magyarázatokkal adós maradt „kis vitéz” ur. — De az egésznek a morálja, ugy látszik, abban akar kulminálni, hogy: három házasság közül kettő boldogtalan!

Sajnálnam, ha az visszarasztaná a felolvasó urat a nősülési szándéktól! Mert egy olyan szemrevéltő gyűes és eleven fiatal embert bizonyára szeretne — még pedig nagyon — a felesége! És ő, mint a r a j z o k jeles mestere, a fiától se felhetne ...; mert minden nagyobb megeröltetés nélkül rajzolhatna neki mindenfelét ...; még akár: c s a c s i t i s !

levelét szettepi, s a várba veti kal egészíti ki örsége. — A leánya azonban, kibekíti, a meimeket s a beke helyreáll. vout mese közé csoportosulnak zatos mulatató jelenetek, a bórbe bujtatott cigányok bevon gyávassága, török náremi kep. A Basa coupletjei, és sok más log. — Szóval, van a darabban egy vig darabotl kívánni lehet, tast lehet kelteni, drámai, neps tek s opereteli egyaránt, s hisz zömegeünk számtalan derült estét mert ugy hisszük, hogy ezen pótató darab, egyik legvonzóbb c lesz színházunknak, s a zene is, József szerzett a darabhoz s szerzőnek legsikerültebb dalaitól származik. — E mulatató darab csökön szerzett vól jóval felül áll, előre is felhívjuk figyelmét. Az egyes felvonások címeket viselik: 1-ső felvonás: o r s z á g ; 2-ik felvonás: „A z e 3-ik felvonás: „Bifogyott p o r” ; A darabban előfordulnak gánytánc medve k e t t á n c z, ugyszintén oláh, t o r gány enyekenek.

Helyi hírek.

* A v. pécsei legyző választásán a daczára a nagy ellenkegyozott a jó ügy s megválasztat zat többséggel K o h o t v i c s e tesített felolvasó-estélyt. Most azon reményünk, hogy a v. pécse varnak vege szakad, s helyt ad igazságs és árva ügyek kezelés laszasi győze em köiben első rency Elek j. szolgabiro partat rak koszonheto.

* Városi közgyűlés. A r lasztotta a városi képviselőket, keit a városi közgyűlésen képv lességükre, becsületesükre ap jnk a városi biz. közgy lenzéki tagjait, hogy közgyűlésen mulhatatlanul me veskedjenek.

* E. M. K. E. A házaunkéti menyé: Csapo utca, 11-k útszó, Gabor gyűjto-iven: özv. Josa Sa Herman Matyas 50 kr. özv. Kis irt, Pram Förencz 10 kr, Kovacs kr. Szabó Mikós 20 kr, özv. K 20 kr Zombor Lajos 10 kr. Besz kr, Gut István 20 kr, Munkacsik Cüge József 10 kr. Oah János jeriy István 10 kr. Molnar Józse gyesi Istvan 10 kr, Fodor Jand Ferecz 10 kr. Molnar Mihály József 10 kr, Keseru Iure 10 k nos 25 kr. Tóth György 30 kr, József 20 kr, Ujlaiusi Menyher logh János 20 kr. Tóth István Iure 40 kr Berecz Istvan 20 kr 6 frt 35 kr. — Czegled u. IV. 6 Dániel es Huber Jozsef gyjto Sandor 3 éve párioio tag 1—1 ugy özv. Barna Istváne, Kerekja berkovics Ignacz. Befolyt ezen a Munde további kötelezettség nélk Kovacs Daniel 20 kr. Szabó J Csóka Iure 30 kr, Kiss Gabori ricza János 30 kr, Szucs Andrá di Iure 50 kr, Orban Istvan 30 Imréne 20 kr, Sipos Sandorne 2 Báint 20 kr, Sipos Balint 10 k van 40 kr, Madarasz György 10 van 40 Mitalnye 20 kr, Lakatos Lakatos Miuay 1 frt, Olah A Pipó János 20 kr, özv. Racz Mik Racz Gabor 20 kr, Gyulai Istvan uely Mihaly 20 kr, Kerekjartó A Varjas Jozsef 50 kr. Kozma F Szucs János 20 kr, özv. Szucs k, Masinczy Mrjosné 10 kr. E frt, Sallai Gabor 10 kr, Suba M Bietoka Gabor 1 frt, Takacs P Móre János 10 kr, Veres István vacs Jozsef 20 kr, Györisi Mihaly János 20 kr, Nagy Andras 20 kr, Sz 20 kr. Szucs János 20 kr, Veres kr, Koiozsvári János 20 kr, Réve kr, Miskoiczi István 10 kr, Zsa 20 kr, Polyak János 20 kr, Pap kr. — Összesen: 15 frt 50 kr. — az E. M. K. E. részere tett ad kimetajta, hogy valóban megeru gyarorszag szive” nevet.

* A felolvasó körből. A hol estélyen Dr. P o p p e r Alajos szerü elttani értekezést fog a v é r r ö i” cím alatt, utana pedig zsef ur olvassa „Sugar Baudi” c z á t. Beletpi jegyek nem tagok szá Nándor ur gyógyszerárban kap olvasas pont 5 óraker veendi ke

* Színház. Tegnap este k r a n z e s G ü l d e n s t e n émet vigjáték adatott, melynek den német vigjátéknak — meg va léga, hogy egy pár jó alak mell léges személy fordul elő benne, tásos jelenet után ellaposodik, lk. Az első felvonás e darab diénk, de már a második és h nás egészen az utolsó jelenetig a negyedik felvonás ismét ügyek közt legiakább ki kell emelnün (Ernö gróf), B o r o s s (Liebens

levelét széttepi, s a várba vetődött cigányok... A várnagy derék leánya azonban, kibékíti, a még mindig szerelmeseket s a béke helyreáll. — E dióhéjba volt mese közé csoportosulnak aztán, változatos mulatató jelenetek, a részint medvébőrbe bújtatott cigányok bevonulása, vitézködő gyavasága, török háremi kép. Bajader táncz. A Basa coupletjei, és sok más mulatató dolog. — Sívól, van a darabban minden, a mit egy vig darabtól kívánni lehet, s a mivel hárszt lehet kelteni, drámai, népszimű, vigjáték s operettei egyaránt, s hisszük, hogy közönségünk számtalan derűt estét fog szerezni, mert úgy hisszük, hogy ezen pompás mulatató darab, egyik legvonzóbb cassa darabja lesz színházunknak, s a zene is, melyet Konti József szerzett a darabhoz e kiváló zeneszerzőnek legsikerültebb dalaiból vannak összeállítva. — E mulatató darabra, mely „a csók kon szerzett vőlegényen” jóval felül áll, előre is felhívjuk a közönség figyelmét. Az egyes felvonások a következő címeket viselik: 1-ső felvonás: „Czigányország”; 2-ik felvonás: „Az éhes basá”; 3-ik felvonás: „Elfogott a puska-por”. A darabban előfordulnak nagy cigánytáncz medvékkel, török táncz, ugyisint oláh, török és cigányzenekek.

Helyi hírek.

* A v. percsi jegyző választás. Tegnap ment vegbe a Hajdu Vámos-Percsi jegyzőválasztás s daczára a nagy ellenkoteskedésnek győzött a jó ügy s megválasztott 36 szavazattal többséggel Kohutovics János helyet tesített leisz-jószai jegyző. Most már alapos azon reményünk, hogy a v-percsi tábeli zavarnak vége szakad, s helyt ad a reudes köz igazgatás és arva ügyek kezelésének. A választási győze em különben első sorban Ferenczy Elek j. szolgabíró partatlan eljárásnak köszönhető.

* Városi közgyűlés. A nép azért választotta a városi képviselőket, hogy érdekelt a városi közügyeket képviselve. Kötelességükre, becsületességükre appellálva, kérjük a városi biz. közgyűlés elnökei tagjait, hogy a holnapi közgyűlésen mulhatatlanul megjelenni sziveskedjenek.

* E. M. K. E. A házaikéti gyűjtés eredménye: Csapo utca, 11-ik tized, Szebenyi Gábor gyűjtő-íven: özv. Josa Sandorné 30 kr, Herman Matyas 50 kr. özv. Kiss Bálintné 1 ir, Pram Főreuc 10 kr, Kovacs Mihály 10 kr, Szabó Mikós 20 kr, özv. Kulcsár István 20 kr, Zombor Lajos 10 kr, Besenyei Lajos 20 kr, Gutti István 20 kr, Munkacs Lajos 10 kr, Cige Jozsef 10 kr, O.ah János 50 kr, Sajerly István 10 kr, Molnár Jozsef 10 kr, Mezei István 10 kr, Fodor János 20 kr, Bot Ferenc 10 kr, Molnár Mihály 10 kr, Nagy Jozsef 10 kr, Keserü Imre 10 kr, Tóth János 25 kr, Tóth György 30 kr, Szombathy Jozsef 20 kr, Ujfaluai Menyhért 20 kr, Balogh János 20 kr, Tóth István 10 kr, Etil Imre 40 kr, Berecz István 20 kr. — Összesen 6 frt 35 kr. — Czegled u. IV. tized, Jóna Daniel es Huber Jozsef gyűjtő-íven Németh Sandor 3 evre pártoló tag 1—1 frittal, szint-egy özv. Barna Istvánné, Kerekjártó Jozsef is derkovics Ignacz. Befolyt ezen íven 3 frt. — Minden további kötelezettség nélkül adakoztak Kovács Daniel 20 kr, Szabó Jozsef 20 kr, Csóza Imre 30 kr, Kiss Gábor 1 frt, Gyuricska János 30 kr, Szűcs Andras 10 kr, Szondi Imre 50 kr, Orban István 30 kr, özv. Kis Imréné 20 kr, Sipos Sandorné 2 frt, Kerekes Bálint 20 kr, Sipos Bálintné 10 kr, Bak István 40 kr, Madarasz György 10 kr, Kerekjártó Mihályné 20 kr, Lakatos János 50 kr, Lakatos Mihály 1 frt, Olah Andras 20 kr, Pipó János 20 kr, özv. Racz Mihályné 20 kr, Racz Gábor 20 kr, Gyulai István 10 kr, Borovely Mihály 20 kr, Kerekjártó Andras 20 kr, Varjas Jozsefné 50 kr, Kozma Ferencz 20 kr, Szűcs János 20 kr, özv. Szűcs Mihályné 10 kr, M. sinczky Mrjosné 10 kr. Erdélyi Pál 1 frt, Sallai Gábor 10 kr, Suba Mihály 20 kr, Bisotka Gábor 1 frt, Takács Ferencz 10 kr, Moré János 10 kr, Veres István 30 kr, Kovacs Jozsef 20 kr, Győrlsi Mihály 10 kr, Suba János 20 Nagy Andras 20 kr, Szepessy Peter 20 kr, Szűcs János 20 kr, Veres György 20 kr, Koltovszvári János 20 kr, Zsadaui Jozsef 20 kr, Miskolczy István 10 kr, Révész Jozsef 20 kr, Pótyák János 20 kr, Pap Ferencz 20 kr. — Összesen: 15 frt 50 kr. — Városunk az E. M. K. E. részere tett adakozás által kimetatta, hogy valóban megérdemli a „magyarország szive” nevet.

* A felolvasó körből. A holnapi felolvasó estélyen Dr. Popper Alajos ur egy népszerű életani értekezést fog felolvasni „A vérről” cím alatt, utána pedig Dóczy József ur olvassa „Sugar Baudi” című balladáját. Bielepi jegyek nem tagok számára Gótl Nándor ur gyógyszerárának kaphatók. A felolvasás pont 5 órakor veendi kezdetét.

* Színház. Tegnap este „Rosenkrantz és Góldenstern” című német vígjáték adatott, melynek — mint minden német vígjátékának — meg van azon saját-sága, hogy egy pár jó alak mellett sok felesleges személy fordul elő benne, s egy-két hatalmas jelenet után ellaposodik, unalmas válik. Az első felvonás e darabnak még elég élénk, de már a második és harmadik felvonás egészen az utolsó jelenetig — lazán foly, a negyedik felvonás ismét ügyes. A szereplők közt leginkább ki kell emelnünk Zila hyt (Ernő gróf), Boross (Liebenstang), Föld-

tényinét (Kienbom grófné), Bodrogi Linát (Cirriste), Tollagit (Schmülich Justun), Parányit (Sanftleben Ernő). — Közönség csekély számmal.

* A szomszédokból. A nagyváradi és biharmegyei tisztviselők önszegélyező és taksarék egylete f. kó 13-án, vasárnap d. e. tartotta alakuló közgyűlést. A megnyitó beszédet Gyulokay Lajos mondta. Ezután az elapszabály tervezet került megvitatás alá, melynek elfogadása után a tisztviselők választottak meg titkos szavazás útján. Elnökké Gyulokay Lajos; vezérigazgatóvá: Döme Géza választották meg. Ez ideig 1272 üzletrezt iratott alá. — A n-v-á-r-a-d-i-s-z-é-p-i-t-ó-g-ylet negyedik felolvasása f. hó 17-én fog megtartatni. Felolvasnak: Dr. Bozóky Alajos, Dr. Bodor Károly, és dr. Hoványi Gyula. — E. M. K. E. Zsák, sárreai közseg, daczára, hogy tulnyomólag román ajku lakosokból áll, az e. m. k. egyietbe 100 frittal alspító tagul lépett be. Ugy látszik nem mind irredentista, a ki román! Bár sok ily hazafisi román közseg lenne hazánkban! — Jegyzőválasztás lesz ismét Élesden, amennyiben a mult választás a belügy-miniszterium által megsemmisítettett. — A belényesi erdész gyakoronok az e. m. k. e. javára tánczvigalmat rendeznek. — Himlő. Udvariban a leány gyermekek között kiűtött a hmlő.

* A kisaaszonyok figyelmébe. A táncz történetében korszakot alkotó újitásra készülnek Párisban. Több előkelő szalonban ugyan az idei tarsang alatt lényegesen meg akarják szoritani a tánczszabadságot, az által, hogy a „negy-s”-hez a párokat a házi asszony „sda össze.” Ez által egyrészt lehetetlenné tetetik, hogy a férfiak az egész éjjelen át csak egy nőnek essenek terherre, másrészt megszűnnek a „petrezselemarulás” is, a menyiben a nem csiuos hölgyeknek is jutna tánczos. A szivnek s az izlésnek csak a keringőben vagy a polkában lesz szabad nyilvánílása.

* Helyreigazítás. E lap tegnapi számában a „Polgári kör” és „Iparos kör” tervbe vett fusiójára vonatkozólag megjelent közleménybe az mondatot, hogy a „Polgári kör” a közönség közönye folytán magát tovább fent nem tarthatván, a virágzó iparos körrel öhajtt egyesülni. — A polgári kör érdekében felhiva érzem magamat kijelenteni — a mint ezt a „Debreczei Eledor” számában egy hason szellemű közleményre tettem — hogy a két egylet közt tervezett egyesülés eszméje és kezdeményezése az „Iparos kör” elnökségétől indult ki, s hogy a „Polgári kör”-nél egyáltalában nem mutatkozna oly agoni-kus jelenések, melyek a kérdéses közleményből kilátszanak s melyek ezen egyesülést a „Polgári kör”-re nevezé — habár azt elvben elfogadta is — étkérdésnek tennek. Debreczen, 1885. december 16. Takács Bálint a „Polgári kör” jegyzője.

* Gyászjelentés. Mely fájdalomtól megtört szivvel tudatjuk a felejtethetlen jó férj, illetőleg szerető testvér néhai Fodor Sandor kisdödvodai tanitónak, folyó évi december hó 15-ikén reggel 8 órakor, életének 64-dik, boidog hazaságának 33-ik évében, törtézt csendes kimutat. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 17-én délután 2 órakor, előbb a ref. isptályi kisdödvodai lakon, ezt követőleg az ugyanottani templomban tartandó rövid gyászszertartás után a nagyváradi utcai temetőben fognak örök nyugalomra letetetni. Mely vegtisztességételre a megboldogultnak rokonait, tisztársait, barátait és ösmerőseit bánatos szivvel meghívjuk. Debreczen, 1885. december hó 15. A megboldogultnak bánatos özvegye: Gyulay Zsuzsanna, és szerető testvere: Fodor Gábor, a többi rokonok nevében is.

* Színház köréből. Berlethírdetés. A 160 előadásra nyitott idényberlet fele, azaz 80 előadás vége felé közeledvén, a nyolcvan-egyedik számtól kezdve, az idényberlet második fele nyolcvan előadásra, ugyszinté kis berletre: husz előadásra, kerem a n. e. közönség szives pártolását. Teijes igyekkezéssel és áldozatkészséggel töreksem, hogy minden ujdonságot kereked jó előadásban s diszes kiállitással szírehozva kiérdemelhessem a mű pártoló közönség nagybecsült rokonszenvét. A második fele idényberletre az ujdonságok tömegesen állanak rendelkezésemre, egyrészt már teljesen betanulva s így sürű megismutában fog előadásuk következni az eddig fenn állott betegségi esetek megszüntével. Idényberleti helyátrak: nyolcvan előadásra; Csálad páholy 300 forint, alsó és középpáholy: 210 frt, felsőpáholy 130 frt. előrendü támlásszek: 50 frt, másodtámlás: 40 frt földszinti zártbuki 30 frt. Kis berletre, azaz husz előadásra Csálad páholy 90 frt, alsó és középpáholy: 60 frt, felső páholy 40 frt első támlás 15 frt, másodtámlás 12 frt, földszinti zártszék 8 frt. A berlet kezelessel Foltényi Vilmos ur szivesseggel mellett a színházi pénztárnok is megvan bizva. A n. e. közönség szives rendelkezést és beces pártfogását kerem, teljes tisztelettel Aradi Gerő, igazgató.

* A diák életből. Nem éppen most történt, hanem azért megtörtént. Harom diák ember mulatott egyik vendégében. Borozás közben sok mindenféléről beszélgettek, többek közt theologiai vitába is bocsátkoztak a szent-háromság tana felé. Egyikük sehogysé akarta elismerni a fiu istenséget. Hazafelé térve, az utcán tovább folytatták a vitát s a másik kettő kétkedőre annyira megharagudott, hogy a nagy templom előtt lefogták s elkezdék üllegetni. Odájön az orjárat: „Mért ütök ezt a fiatal embert?” — Kérdik. „Azért, mert nem

akarja elismerni a fiuistenséget!” — S az orjáratnak kellett megszabadítani a Krisztustagudót a további ütlegetéstől.

* Husárák: megállapitva s bejelentve 1885 december 16-tól 23-ig 38—42 kr. Rác Györgynél czegled-utca 2599 sz. alatt. 42 kr. Rác Györgynél Csapó utca 10 sz. s. Rózsater 10. sz. alatt 46 kr Magyar Gábornál Czegled utca 55 sz. a. Dedó utca 125 sz. alatt. Balogh Jánosnál Rózsater 10 sz. alatt Boldogh Istvánnál Rózsater 12 sz. alatt. 48 kr Magyar Gábornál Piacz 1-ső székben, — valamint az első köser és két orthodox izraelita székben a piaczon. — Minden többi bejelentett 21 mézarszékekben pedig 44 kr. Jegyzet Magyar Gábor három sékiben 1 kiló hus nyomtatek nélkül 8 kral grágabb. Debreczen, 1885 december 15-én.

* Az orsz. színész kongresszu s tegnap ült össze Pesten, a megyeház nagy termében A vidéki színtársulatokat 10 igazgató és 60 küldött képviselte, Előkké egyhangulag Ribáry József választott meg, — jegyzőkké pedig dr. Vály Béla és Molnár László, Városunkból elutaztak a kongresszusra Komlóssy Arthur, Bokody Antal és Makróczy János urak.

Hazánk s a külföld.

— Öngyilkos a czeg. Balgajos herceg olasz vezekari százados deczemb. 11-én agyon lötte magát. Tettének oka teljesen ismeretlen A hercegnék legközelebb kellett volna oltárhoz vezetni Montesechia Regina hercegnőt, mivel tíz milliónyi hozományt kapott volna.

— Kis-Martonban szombaton d. u. borzasztó szerencsétlenség történt. A győr-sopron ebeaufurti vasut két akkalmazottját, Börze György fekezőt és Horvát Vendel az állomásra berobogó vonat elgázolta. Mindkettőnek holttestét iszonyuan megcsontkított állapotban húzták ki a vonat alól. Mindketten éppen dohány kirakásával foglalkoztak s a nagy hideg miatt sapkájukat fölére lehúzták miért nem is hallották a vonat érkezését. Mindkét munkás családos ember volt.

— Rövid hírek. U g o c s a m e g y e a lispánja Szentpály István e hó 12-én ünnepelte ezüst lakodalmát nejevel Egy Irmával. — T i s z a - K e r e s z t u r o n (Ugocsa). Fábán Gusztáv földmives eddigelé ösmeretlen okok miatt föbe lötte magát. Kutba esett. Köpösd községben (Nyitram). Svelik György szögalegény e hó 7-én ittas állapotban a huta esett s noha onnan hamar kihúzták, a zuzódosok következtében rövid idő mulva meghalt. — R a b l o g y i l k o s s a g. E hó 8-án éjjel egy vagselyei embert, a mint hazafelé ment, az uton ismeretlen tettesek megtámadták s öt kirabolva agyonlöttek. — M a g y a r d a l c s a r n o k. Mezey János, jól szervezett magyar daltársulatával, melynek karmesterül Huber Sándort nyerte meg, e hó 19-én kezdi meg müködését a váci körüti Páris szálló helyiségben, hol látványosságokról is lesz gondoskodva. — P é c s e t t a K o v á c s n o v é r e k, kik öngyilkossági kísérletet követtek el felgyógyultak. — F a r k a s d o n Molnár Pál 72 éves, egykor jómódu, de pazarsága következtében elszegényedett ember e hó 10-én éjjel felakasztotta magát. — R á d ó l t a f e. Harskuon (Gömör). Pacsiga János földmives, a mint társával az erdőn fakát döntögetett, egy ledőlta agyonnyomta. — H a l á l a v e r t e. Szarvason ifj. Német Sámuel gazdászonyja Kepka Pál 11 éves inasgyereket annyira össevert, hogy a fiu száz napi kioldás után meghalt. — T a p o l c z á n ö z v. Keresztész Ferencznét a napokban szobája mes tergerendáján felakasztva találtak. — S z e r a j e v o városnak 1886-ik évi költségvetési előirányzata 202 ezer forintra rug. — K ö k a n t u z ütött ki e hónap 9-ikén L. Eördögh Kálmán községi jegyző házában s nagy kárt okozott.

Muzsák.

— Isentés a Kisfaludy társaság pályáza taról. A Kisfaludy-társaság ez évi közgyűlésen 1885. november 30-ika határidejével kitűzött pályázatokra következő munkák érkeztek: I. A magyar játékszin történetére (a Kisfaludy társaság és a nemzeti színház által kitűzött kettős jutalommal): 1. A nemzeti játékszin története. J. i.: They are the abstract and brief chronicles of the time. Hamlet. 2. A magyar játékszin története. J. i. Csak előre édes fiam. Facta loquuntur. II. Magyar történeti novellára vagy regényre (Lukács Krisztinajutalom): 1. Salamon király. 2. Egy nagyváradi diák. 3. Cserey Mihály. 4. A szép aszony bosszúja. 5. Várday Kálmán. 6. Balas-a. 7. Egy vészmentesített ifju bizonyítékai. 8. Bercsényi-vér. 9. Káson heg. 10. B.lassa Bálint. Jelige: Művem nem épen nyerni jó, magasból bukni is dicő. III. Kisebb költő elbeszélése (Buvoyeszky jutalom): 1. Raoul lovag románcza. 2. Árvánlyhaj. 3. Boszorkánytáncz. 4. Jobi Nánán. 5. Nápolyi Johanna. 6. Életre-halálra. 7. A vértanu. 8. Székelyország gyöngye. 9. A romok regjeje. 10. A szerelem áldozatai. 11. A gyilkos testvér. 12. Bakó Péter. 13. A fűredi bálban. 14. Hunyadi bosszúja. 15. A magyar. 16. Szittya káplár. 17. Ika. 18. A róza és a szellő. 19. Boszorkány-áldozás. 20. Hetvőja halála. 21. Az apród. 22. Szatmár ostroma 1562. 23. A költő alma. 24. A fogfájós nő. 25. Viszontlátás.

— „Urambátyám” cz. alatt Bartók Lajos és Mikszáth Kálmán jóvő hó elsejével társadalmi élelclapot indítanak meg. Előfizetési ára egész évre 8 frt leand, mely Budapestre, Hatvani-utca 3. sz. alá küldendő. — Táborzky és Par-ch zen-mű kereskedésében megjeut „Alpesi Viola” cz. mazurka-polka ifj. Fahrbach Fülöpötől. Ára 75 kr.

Közgazdaság.

— A kis lottó, a bécsi pénzügyminiszteriumnak az imment közbe tett kimutatása szerint, hanyatlófelben van, ugy a betétek összegét, mint a kihezett összeget tekintve. Mig ugyanis az 1884. ében januártól szeptemberig az összes betétek 14,953,000 frtra rugtak, ez ében csak 14,543,000 frt tetetett, a különb-ség tehát 409,600 frt. Nyeremények fejében a mult ében 8,402,000 frtot fizettek ki, ez ében pedig 9,306,000 frtot. A lottóra nézve hátrányos különbség itt kerekszámában 900,000 frt. A lottó tisztajövedelme a mult ében 65,50,000 frt volt, ez ében pedig csak 5,237,300 frt, tehát 1,300,000 frittal kevesebb.

Törvényeszk.

— Skrzinszky Szaniszlót, a krakkói leány-szöktetőt, kit a fővársi rendőrség néhány nap eótt szédelőg üzemeltetett az Európa szállodában elfogott, átkísérték a Fortunába, mivel Skrzinszky azt óhajítja, hogy ugye Budapestent tárgyalassák. Védőjét, dr. Weisz Sándort arra kérte hogy eszközölje ki szabadlábba helyzetését, ügyezintén azt is, hogy apósa panaszát visszavonja.

Apró-cseprő.

— Ez is enyhítő körülmény. Párisban néhány nap előtt letatöztattak egy koldusaszonyt ki a Notre-Dame lépcsőin guggolt és a járókelőknek ily feliratu czédulát mutatott: „Nincs se lakásom, se kenyermem és száz éves vagyok.” Azonban az asszony tényleg csak 65 éves és a rendőrbizos azt mondta neki: „Öa csalást követett el, de miután gyakorlatomban most törtétnik meg első ízben, hogy egy asszony idősebbnek valja magát, még pedig majdnem felével, hát az egyszer elegendem a büntetést.”

Szelid kéz, női kéz,
Gyöngye vagy bár, gyarló vagy bár,
Meghajolt előtt a nagy férfi ész!
Rád az ég is áldástont szeretettel néz.
Légy hát áldott, százszor áldott!
Téged isten már megáldott!
Légy az ifjú szivnek fénye;
Légy a férfi létréménye;
Légy a bölcső ringatója;
Légy az agkor gyámolója;
Szenvedők vigasztalása;
Légy a szegények áldása;
Vezér csillaga az észak;
— Tisztelet a női kéznek...
Kisf. Atala.

De ki is kívánta még a nőktől, hogy igazságosok legyenek? A nő mindig feláldoz valakinek valakit: vagy magát, vagy másokat!
Thaczeray.

— Butorfényezés tejjel. A dió, cersznye körte és a legtöbb külföldi fából készült butort legczélsezerbben tejjel fényezik, finom gyapju vagy gyapot csutakkal. Ezen fényezésnek azon előnye van, hogy szagtalan és a por nem ragad reá könnyen.

— Azon ember, a ki már egy okkupált világrészben születik: semmiféle joggal nem bir, hogy a társadalom eleimi szereit fogyasztsa és e földön igazán fölösleges. A természet nagy szstalanál az ő számára nincsen terítve. A természet távoztást parancsol neki és nem késik e parancsot önmaga végrehajtani.
Malthus.

* Színház Hónap, csütörtökön, bérlet 17. számban adatik R I P P V A N W I N K L E Operette 3 felvonásban.

Nyilt-tér.*

— Olasz vörös kereszt sorsjegyek. Az olasz kir. kormány kezessege mellett 15 millió olasz líra erejéig díjköcön engedélyeztetett és 600,000 sorsjegyre darabonként 25 líra névertékkel osztatot fel. Az Angló-osztrák bank Ausztria-Magyarország részere 200,000 darabot által el ezen sorsjegyekből és felhivja a közönséget az aláírási részvételre december hó 21-ére.

A hazusi tervezet minden eddigi ily sorsjegy és játékpapir tervezete ellenében nyere menyenyelt biztosít, amennyiben évenként 8 huzas (4 törlesztési és 4 nyereményhuzás) tartatik. A főnyeremény 500,000, 200,000, 150,000, 100,000, és 50,000 líra; azon sorsjegyek, melyek fő-vagy melléknyereménnyel huzatnak, a törlesztési huzás alá is kerülnek 51 év lefolyása alatt, mely esetben 30, emelkedve egész 45 líráig fog a húzott sorsjegyért fizettetni; a törlesztési huzásnál kihuzott sorsjegyek a további nyeremény huzásokban részvesznek.

Az aláírási feltétel Ausztria-Magyarország részere 14%, frt darabonként, melyekből 2%, frt minden darab után az a áírásnál azonnali készpénzben fizetendő le az Angló osztrák bank budapesti fiókjánál, esetleg pénztalványal a hátalékos 11³/₄ frt pedig a szétosztási eredmény kihirdetése után egy hóval, legkésőbb 1886. január hó 31-én lesz fizetendő. E szerint részünkről ezen sorsjegyeket t. olvasóinknak melegen ajánljuk és csak azt óhajjuk megjegyezni, miszerint a magyar vörös kereszt sorsjegyek 5 ftről 10 re, az osztrák vörös kereszt sorsjegyek 10 ftről 15 ftrra emelkedtek.

* E rovatban köslettekért nem vállal felelő-séget a szerkesztő: Gáspár Imre. Feltalós szerkesztő: Kutas István.

